

Lőrinczy György:
AZ ANYAI SZÍV ÉS A GYERMEKI SZÍV

Szívében romlatlan és romolthatatlan turáni őserő dobogott. Az zengett lantján is kezdettől fogva mindhalálig. A fajmagyarság tiszta őseroje, amit a vadvirágos Balogvölgy tarka mezőiről, szülőfaluja: a kis Nemesradnót fehér templomából hozott magával s amiben harangszó kong és tilinkó csilingel; félig áhítat, félig játék, de együtt: a szülőföld, az Édesanya és az örökszent oltár: a Haza. Ez Pósa Lajos költészete, erkölcse, hitvallása és pedagógiája.

Sohase fitogtatta, de sohase is árulta el hivatásának ezt a tartalmát. Verseiben, gyermeklapjában és abban a hatalmas arányú ifjúsági irodalomban, melyet megteremtett, soha, egyetlen pillanatra se tévesztette szem elől törekvései célját, hogy a gyermeklelket, ameddig csak lehetséges, ameddig az élet brutalitásai megengedik, megtartsa a tisztaság érintetlen erkölcsében, hogy az elválaszthatatlanul forrjon össze lelkével és mint acélvért védelmezze a rossz és a rút minden kísértése és csábítása ellen és megtartsa ideáljai keményakarátú bajnokának, végig az élet változatain és fordulatain. Szent élethivatás, mely a költészet gyöngédségeiből és finomságaiból sziklavárákat és ércfalú arzenálokat épít: virágtemplomokat a lélek eszményeinek, a teremtett világ szépségeinek. Nemzedékről nemzedékre átszálló örök tradíciót.

Pósa Lajos ennek a tradíciónak, vagyis a nemzeti hitnek rajongója, költője, apostola. Költészetében a magyar lélek bája mosolyog: az egyszerűség és őszinteség. Költészetének három fő-fő irányában: gyermekverseiben, csapongó dalaiban és hazafias tárgyú verseiben ugyanaz a harmonikus magyar szellem játszik és lángol. Pósa: a magyar lélek költészete, s a nemzetet a maga lelkétől különválasztani nem lehet. A nemzet addig él, ameddig a lelke, szelleme, költészete. Ameddig Pósa.

A világ szörnyű zűrzavarában ájult volt ez a lélek is; most felébredt, vagy felébredt. Az idők távlatában tisztán láthatjuk annak a léleknek a nemességét s benne a Pósa tiszta költészetének szépségeit: a nagy kincset, melynek nemzetnevelő erejével a magyarságot megajándékozta.

Pósa Lajos igazában most indul el halhatatlansága diadalmas útján. Most derül föl hitének, lelki világának, képzeletének ragyogó fénye, melyből költészete az életerőt kapta: az anyai és a gyermeki szeretet igazgyöngyfénye. Az ő költészetében mindenütt ez a gyöngy zeng, mint isteni sugallat, melyet öröme játékos kedvén épp úgy hallhatunk és érezhetünk, mint bánata és búsongása borús fellegei között.

Költői pályája egyik diadalmas ünnepén a hódoló sokaság ezüstkoszorút tett homlokára. Pósa Lajos szerényen levette a maga fejéről ezt a babért és jelenlévő édesanyja, a radnóti ősz parasztasszony ősz fejére tette át:

– Ez kigyelmedet illeti, édes, kedves anyám!

Ez az egyszerű mondat volt a Pósa Lajos legszebbik verse. Ennél szebbet sohase írt. A lelkek meghatottan mosolyogtak. A szemekben könny csillogott. Szólni senkise tudott. Tapsolni mindenki elfelejtett. A jelenethez eléggé méltó hangot senkise talált. Azt csak ő maga találta meg: ezt a könyvet. Az „ÉDESANYÁM” könyvét. Az anyai szív apoteózisát.

S ez a könyve lett gyermeki szívének és költészetének legragyogóbb ezüst bábérkoszorúja. Koszorú a költőnek és koszorú az olvasónak, aki mély szépségeit megérti és át is érzi...

In:Pósa Lajos: Édesanyám (II) – Előszó,
Pósa Lajosné, 1920(?)